

Hoogersmilde, Beilervaart
(Gemeente Midden-Drenthe, Dr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek

Steekproefrapport 2015-04/03

Hoogersmilde, Beilervaat
(Gemeente Midden-Drenthe, Dr.)
Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek

Een onderzoek in opdracht van
BügelHajema Adviseurs bv

Steekproefrapport 2015-04/03 definitieve versie
ISSN 1871-269X

auteur: drs. J.M.G. Bongers (fysisch geograaf)

autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.3

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, 10 april 2015

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn

telefoon

050 - 5779784

fax

050 - 5779786

internet

www.desteekproef.nl

e-mail

info@desteekproef.nl

kvk

02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.3 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.3 LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	4
2.1 Bronnen.....	4
2.2 Fysische geografie (KNA 3.3 LS04).....	4
2.3 Archeologie (KNA 3.3 LS04).....	5
2.4 Historische geografie (KNA 3.3 LS03).....	5
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.3 LS05).....	7
3. Veldonderzoek.....	9
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.3 VS01).....	9
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.3 VS02, VS03).....	10
4. Conclusies en advies (KNA 3.3 VS07).....	12

Gebruikte bronnen

- Appendix: - Archeologische periodes
- Archeologische kaart
- Boorstaten
- Laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard
Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande bouw van een woning is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Beilervaart te Hoogersmilde, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe. Voor de woningbouw zijn bodemingrepen nodig zoals de aanleg van een fundering. Dit graafwerk vormt een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek verkennende en karterende fase. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysieke geografie, archeologie en historische geografie. Bij het veldonderzoek zijn dertien boringen geplaatst en is een veldkartering uitgevoerd. Hiermee zijn de opbouw en gaafheid van de bodem bepaald en is gezocht naar archeologische indicatoren.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied op de overgang ligt van een glaciële rug naar een beekdal. In het verleden zijn in de omgeving vondsten gedaan van bewerkt vuursteen uit het mesolithicum waarvan de dichtstbijzijnde op vierhonderd meter afstand ligt. In het midden van de negentiende eeuw was er bebouwing in het oostelijke deel van het terrein. Uit het veldonderzoek blijkt dat het hele terrein tijdens de steentijd langdurig droge omstandigheden heeft gekend. Dat betekent dat het een geschikte vestigingsplek lijkt te zijn geweest voor mensen in die tijd. In het westelijke deel is de bodem matig tot slecht bewaard gebleven. Eventueel aanwezige archeologische resten zullen daar zijn aangetast. In het oostelijke deel is de bodem nog goed, waardoor archeologische grondsporen daar goed bewaard gebleven kunnen zijn. Echter het onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten aangezien er geen vondsten gedaan zijn van bijvoorbeeld bewerkt vuursteen of houtskool. Het advies luidt om geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.3 LS01)

In opdracht van BügelHajema Adviseurs bv is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Beilervaart te Hoogersmilde, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe (zie Figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bouw van een woning. De precieze locatie en afmetingen van de woning zijn nog niet bekend. Wel is duidelijk dat er bodemingrepen nodig zullen zijn, zoals voor de aanleg van de fundering. Deze bodemingrepen vormen een bedreiging voor eventueel in de bodem aanwezige archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Figuur 1: Hoogersmilde, Beilervaart: uitsnede van de topografische kaart 1:25.000. Het plangebied is het rood omlinjende vlak in het midden van de kaart.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het verkennend veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is van de bodem bepaald wat de opbouw en gaafheid zijn en is gezocht naar archeologische indicatoren.

1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.3 LS02)

Het plangebied ligt in het buitengebied op circa drie kilometer ten zuidoosten van Hoogersmilde. De Beilervaart loopt van Hoogersmilde naar Beilen. Langs de zuidwestelijke kant van de vaart ligt de gelijknamige weg. Noordwestelijk van het perceel staat een woning aan de Beilervaart 99. Zuidoostelijk ligt een boerderij op nummer 97. Tijdens het onderzoek was het terrein in gebruik als akker. Het afgelopen seizoen had hierop maïs gestaan. Er was voor het nieuwe seizoen nog geen gewas ingezaaid. Volgens informatie van het Kabels en Leiding InformatieCentrum liggen door de rand van het kavel aan de kant van de weg leidingen van water, elektriciteit, gas en riolering.

Figuur 2: Hoogersmilde, Beilervaart: foto genomen in westelijke richting.

Tabel 1: Hoogersmilde, Beilervaart: administratieve gegevens

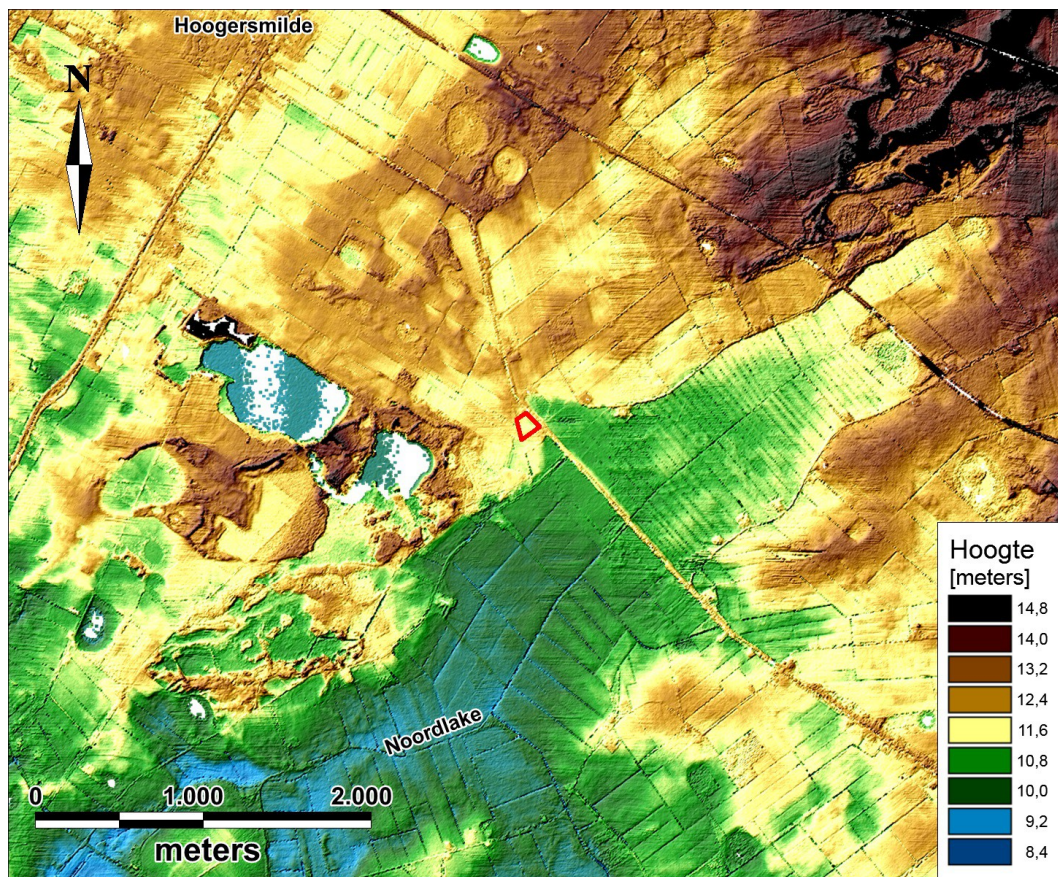
provincie:	Drenthe
gemeente:	Midden-Drenthe
plaats:	Hoogersmilde
toponiem:	Beilervaart
bevoegd gezag:	gemeente Midden-Drenthe
opdrachtgever:	BügelHajema Adviseurs bv
oppervlakte:	1,1 hectare
hoogte:	12 meter + NAP
grenscoördinaten:	noord: 224,505 / 544,775 west: 224,448 / 544,735 oost: 224,585 / 544,691 zuid: 224,479 / 544,615
kaartblad:	17A
onderzoeksmeldingsnr:	66135
uitvoeringsperiode:	9 april 2015
onderzoeksdiepte:	120 centimeter
fase onderzoek:	bureauonderzoek en veldonderzoek verkennende en karterende fase
status rapport:	definitief
beheer documentatie:	De Steekproef bv, E-depot RCE, Provincie Drenthe, Noordelijk Archeologisch Depot en DANS

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

De gebruikte bronnen voor dit onderzoek zijn opgenomen aan het einde van dit rapport. Voor de paragraaf over archeologie is ARCHIS geraadpleegd. Dit is het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze databank is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarmee de archeologische kaart uit de Appendix is gemaakt en waarin ook aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden. Voor de paragraaf over de historische geografie is onder meer gebruik gemaakt van watwaswaar.nl. Hierop zijn historische kaarten in te zien.

2.2 Fysische geografie (KNA 3.3 LS04)

Figuur 3: Hoogersmilde, Beilervaat: Hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland. Het plangebied is rood omlijnd.

Het plangebied ligt op de overgang van een glaciële rug naar het zuidoostelijk daarvan gelegen beekdal van de Noordlake (zie Figuur 3). Op de geomorfologische kaart staat het gebied als 'grondmorene met dekzand (3L2a)'. Op de bodemkaart

heeft de zuidwestelijke helft een 'veldpodzolgrond in zwak lemig zand (Hn21)'. De noordoostelijke helft is gekarteerd als 'madeveengrond met zand ondieper dan 120 centimeter zonder humuspodzol (aVz)'. Het grondwater ligt in het zuidwesten dieper dan in het noordoosten (grondwatertrappen VI en III*).

2.3 Archeologie (KNA 3.3 LS04)

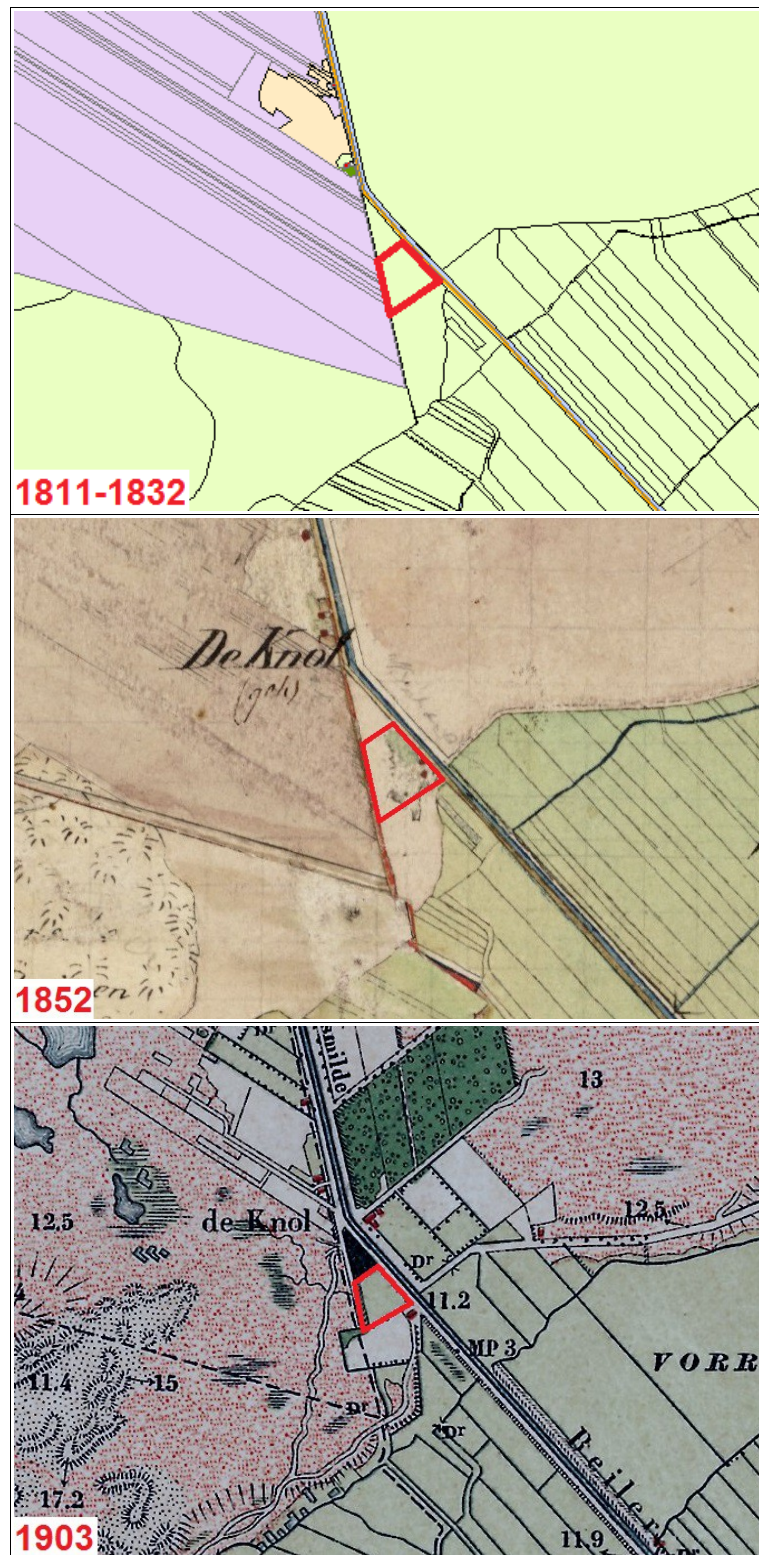
Uit het plangebied aan de Beilervaart zijn geen archeologische vondsten bekend. De dichtstbij gemelde vondst is van twee stukken dierlijk bot (waarneming 214160, zie Appendix Archeologische Kaart). Ze zijn gevonden tijdens de jaren zestig van de twintigste eeuw bij werkzaamheden in het kader van ruilverkavelingen op ruim honderd meter ten oosten van het plangebied. Vondsten op grotere afstanden in de omgeving betreffen vooral bewerkt vuursteen uit het mesolithicum, waarvan de dichtstbijzijnde is gemeld op vierhonderd meter afstand. Op dezelfde afstand heeft noordoostelijk van het plangebied een *celtic field* gelegen in de periode ijzertijd - romeinse tijd.

Tabel 2: Archeologische waarden in de omgeving van Hoogersmilde, Beilervaart. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart. Voor dateringen zie Appendix Archeologische Periodes.

CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
monumenten			
14378	225,086 / 545,058	ijzertijd - romeinse tijd	celtic field / raatakker
waarnemingen			
1177	225,100 / 545,100	ijzertijd - romeinse tijd	grondspoor / grondverkleuring
214160	224,700 / 544,700	mesolithicum - bronstijd	2 stukken dierlijk bot
239645	223,830 / 543,980	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 4 schrabbers, 3 kernen en 128 afslagen
239660	224,950 / 544,850	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 26 afslagen, 21 klingen, 2 kernen, 1 schaaft
239663	223,950 / 544,500	mesolithicum	2 vuurstenen klingen
239703	224,000 / 545,550	onbekend	gecraqueleerd blokje vuursteen
239706	224,120 / 545,170	onbekend	gecraqueleerde vuursteenafslag
239707	223,850 / 545,330	mesolithicum	bewerkt vuursteen: 2 blokjes, 1 afslag, 1 kling

2.4 Historische geografie (KNA 3.3 LS03)

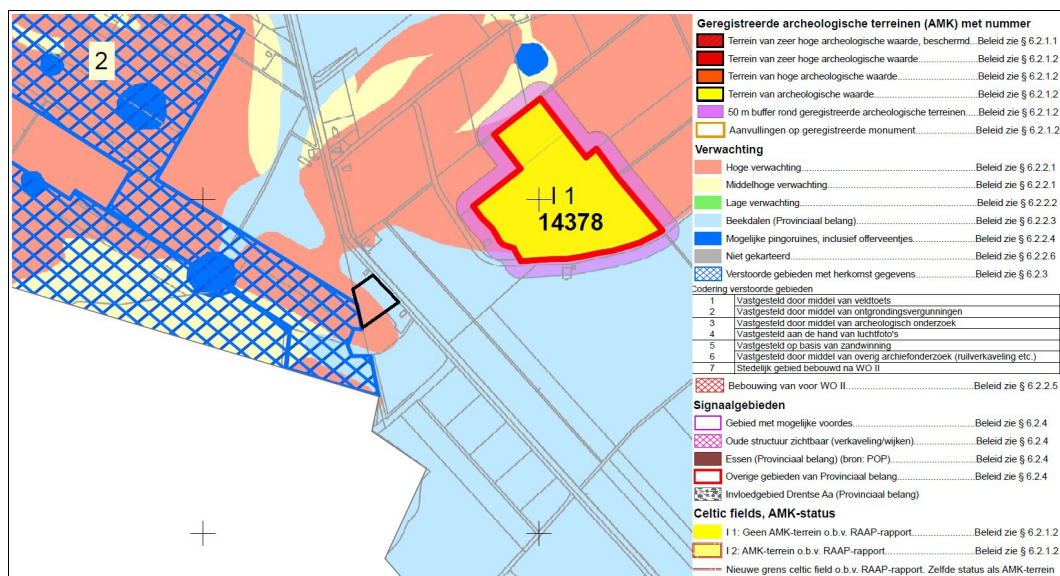
Op een militair-topografische kaart van 1852 is in het oostelijke deel van het plangebied bebouwing aanwezig (zie Figuur 4). Op de iets vroegere kadasterkaart van 1811-1832 (zie Figuur 4) is nog geen bebouwing aanwezig en evenmin op Franse Kaarten van 1811-1813 en in de Atlas van Huguenin van 1819-1829 (niet afgebeeld). Op een topografische kaart van 1903 is de bebouwing weer uit het plangebied verdwenen. Het terrein is dan wel in cultuur gebracht. Het wordt op de kaart van 1903 en op latere kaarten uit de 20^e eeuw weergegeven als grasland.

Figuur 4: Hoogersmilde, Beilervaart: uitsnedes van de kadasterkaart van 1811-1832 (hisgis.nl), een militair-topografische kaart uit 1852 en een topografische kaart uit 1903 (watwaswaar.nl). Het plangebied is rood omlijnd.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.3 LS05)

Op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Midden-Drenthe heeft de zuidwestelijke helft een hoge verwachting (zie Figuur 5). Hiervoor is het beleid dat archeologisch onderzoek wordt gevraagd bij terreinen met een oppervlak vanaf 1000 m². De noordoostelijke helft ligt in het gebied 'Beekdalen (Provinciaal Belang)'. Ook hiervoor geldt dat archeologisch onderzoek is vereist op terreinen met een oppervlak vanaf 1000 m².

Figuur 5: Hoogersmilde, Beilervaart: uitsnede van de Archeologische Verwachtings- en Beleidskaart van de gemeente Midden-Drenthe. Het plangebied is de zwart omlijnde contour in het midden van de kaart.

Het plangebied aan de Beilervaart ligt op de overgang van een glaciële rug naar een beekdal. Vondsten in de omgeving betreffen vooral bewerkt vuursteen uit het mesolithicum waarvan de dichtstbijzijnde is gemeld op vierhonderd meter afstand. Tijdens het midden van de negentiende eeuw was er bebouwing in het oostelijke deel van het plangebied.

Mogelijk zijn in het plangebied ook activiteiten geweest van jagers/verzamelaars tijdens het mesolithicum. Tijdens latere periodes kan het gebied ook bewoond geweest zijn. Wel lijkt het geleidelijk natter te zijn geworden, met name het noordoostelijke deel waar een veengrond ligt. De meest kansrijke locaties voor prehistorische bewoning zullen eventueel aanwezige dekzandkoppen geweest zijn. Echter zandkoppen hebben wel de grootste kans op aantasting bij ontginning en gebruik als landbouwgrond. Van een eventuele mesolithische vindplaats kan bewerkt vuursteen en houtskool gevonden worden.

Tabel 3: Hoogersmilde, Beilervaart: specificatie archeologische verwachting.

datering:	mesolithicum, maar andere periodes niet uitgesloten
complextype:	jachtkamp
omvang:	vanaf enkele meters doorsnede
diepteligging:	in de top van het zand, eventueel afgedekt door veen
gaafheid en conservering:	onbekend
locatie:	eventuele dekzandkoppen
uiterlijke kenmerken:	bewerkt vuursteen, houtskool
mogelijke verstoringen:	bebouwing 19 ^e eeuw, ploegen, egalisatie, bioturbatie, leidingen

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.3 VS01)

Het veldonderzoek is uitgevoerd op 9 april 2015. Er zijn dertien boringen verricht (zie Figuur 6). Boringen 1 tot en met 8 zijn gedaan in een grid met raaien op onderlinge afstanden van 35 meter waarop boringen staan met onderlinge afstanden van 40 meter. In het oostelijke deel zijn vijf boringen extra gedaan in verband met de goed bewaard gebleven bodem. De boordichtheid bedraagt 7 boringen per hectare in het westelijke deel en 28 in het oostelijke. De boringen zijn uitgevoerd met behulp van een edelmanboor van zeven centimeter doorsnede. Bij aanwezigheid van een B-horizont van een podzolbodem is extra geboord met behulp van een edelmanboor van tien centimeter doorsnede. De opgeboorde monsters zijn onderzocht door ze laagsgewijs af te snijden in de boorkop. Daarnaast is het opgeboorde zand gezeefd op een zeef met mazen van vier millimeter om te zoeken naar archeologische indicatoren zoals bewerkt vuursteen. De eerste acht boringen reiken tot een diepte van 1,2 meter, de vijf aanvullende tot 0,7 meter.

Figuur 6: Hoogersmilde, Beilervaart: boorpuntenkaart. De genummerde dertien punten zijn de locaties van de boringen.

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. De resultaten van deze boringen staan in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen. Van de boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. De hoogtes van de boringen zijn bepaald met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Er is een veldkartering uitgevoerd door de akker af te lopen in banen met onderlinge afstanden van vijf meter. De vondstzichtbaarheid was goed.

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.3 VS02, VS03)

geologie en bodem

De dertien boringen zijn allen geëindigd in matig fijn, leemarm tot matig lemig zand. Het betreft dekzand dat is afgezet door de wind tijdens de koudste fases van de laatste ijstijd. Het Scandinavische landijs heeft Nederland toen niet bereikt. In plaats daarvan was er een poolwoestijn met grootschalige zandverstuivingen. Oudere lagen zoals keileem zijn niet aangeboord. In het zand zit vrijwel geen grind. De top van het zand liep van nature met maximaal een meter af van west naar oost. In het zand is een podzolbodem gevormd, ook in het lage oostelijke deel. De podzolbodem wordt gekenmerkt door een grijze uitspoelingshorizont (E) met daaronder een donkerbruine horizont (B) waar humus is ingespoeld. Een podzolbodem ontstaat doordat infiltrerend regenwater humus meevoert. De bodem ontstaat alleen wanneer langdurig droge condities heersen.

In het oosten van het plangebied ligt bij boringen 8, 11, 12 en 13 een laag veen op het dekzand. Het veen is gevormd onder natte omstandigheden waarbij dode plantenresten onvoldoende lang droog lagen om volledig te vergaan. De veenvorming begon in de lage delen van het landschap wat hier het beekdal is van de Noordlake. Van daaruit klom het in de loop van duizenden jaren omhoog het dal uit. In het hogere westelijke deel van het plangebied zijn geen veenrestanten gevonden. Mogelijk is het veen tot halverwege het plangebied gekomen. Het veen in het oostelijke deel is met aangevoerd zand verploegd tot een bouwvoor. Alleen bij boring 11 is een drie centimeter dikke laag veen vastgesteld die buiten bereik van de ploeg is gebleven.

In het westelijke deel bij boringen 2, 4 en 6 is enkele decimeters zand afgegraven. In het oostelijke deel bij boringen 3 en 7-13 is circa 0,3 meter zand opgebracht. Mogelijk heeft men het zand in het verleden ter egalisatie verschoven van west naar oost. De podzolbodem is in het oostelijke deel het beste bewaard gebleven. Algemeen is daar nog een deel van de uitspoelingshorizont (E) aanwezig.

archeologie

Het hele terrein heeft langdurig droge condities gekend tijdens de steentijd. Op basis daarvan lijkt het hele terrein een geschikte vestigingsplek te zijn geweest voor mensen in die periode. In het westelijke deel is de bodem matig tot slecht bewaard gebleven. Daardoor zullen eventueel aanwezige archeologische sporen daar flink zijn aangetast. In het oostelijke deel is de bodem wel goed bewaard gebleven. Daar kunnen nog sporen aanwezig zijn van bijvoorbeeld mesolithische haardkuilen. Echter het onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor dergelijke sporen. Er zijn geen vondsten gedaan zoals bewerkt vuursteen of houtskool. Wel liggen aan het maaiveld scherven aardewerk en pijpfragmenten. Het gaat om scherven roodbakend

geglazuurd, witbakkend geglazuurd, steengoed en porselein (zie Figuur 7). De vondsten dateren uit de 18^e of 19^e eeuw. Vaak werd dit materiaal vanuit de steden met de inhoud van beerputten naar arme gronden gebracht ter verbetering van de bodemvruchtbaarheid. Mogelijk is er ook materiaal terecht gekomen van bewoning in het gebied zelf.

Figuur 7: Hoogersmilde, Beilervaart: vondsten scherven aardewerk. Ze zullen niet worden bewaard of gedeponerd aangezien ze van elders zijn aangevoerd en een geringe ouderdom hebben.

4. Conclusies en advies (KNA 3.3 VS07)

belangrijkste resultaten

Het plangebied aan de Beilervaart ligt op de overgang van een glaciële rug naar een beekdal. In de omgeving zijn in het verleden vooral vondsten gedaan van mesolithisch vuursteen. De dichtstbij gelegen vondst ligt op vierhonderd afstand tot het gebied. Op een kaart uit het midden van de negentiende eeuw staat bebouwing getekend in het oosten van het plangebied.

Het hele terrein heeft langdurig droge omstandigheden gekend tijdens de steentijd. In het oosten ligt een veenrestant die is verploegd met aangevoerd zand. In het westelijke deel is zand afgeschoven, waarschijnlijk ter egalisatie. Het onderzoek heeft geen vondsten opgeleverd van bewerkt vuursteen of houtskool.

archeologisch verwachtingsmodel

In het westelijke deel zullen eventuele archeologische sporen flink zijn aangetast. In het oostelijke deel kunnen wel sporen bewaard gebleven zijn. Echter het onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten. Daarom kan voor het hele terrein de archeologische verwachting zoals geformuleerd in Paragraaf 2.5 naar beneden toe worden bijgesteld.

advies

Aangezien het onderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten adviseren wij om geen nader archeologisch onderzoek te ondernemen. Als tijdens toekomstig graafwerk onverhoopt toch archeologische sporen worden aangetroffen of archeologische vondsten worden gedaan, dan dient hiervan direct melding te worden gemaakt conform de Monumentenwet 1988, artikel 53. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Midden-Drenthe en bij de provinciaal archeoloog, dr. W.A.B. van der Sanden, Westerbrink 1, 9405 BJ, Assen, 0592-365220, 06-22662601, w.vandersanden@drenthe.nl.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

Archeologische Verwachtings- en Beleidskaart Gemeente Midden-Drenthe. J. Tolsma & M.G. Marinelli, Oranjewoud. Heerenveen, maart 2012.

Bosch, J.H.A. Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3., 7 maart 2005.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 17 Emmen West. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1991.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Geomorfologische Kaart van Nederland. Schaal 1:50.000. Rijks Geologische Dienst Haarlem en Stichting voor Bodemkartering Wageningen. via www.ARCHIS.nl

Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000. 2 Noord Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990

Kadata via www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.3. www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, 9 december 2013.

Versfelt, H.J. en M. Schroor. De Atlas van Huguenin. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. Heveskes Uitgevers. Groningen/Veendam, 2005.

Versfelt, H.J. Kaarten van Drenthe 1500-1900. Heveskes Uitgevers,. Groningen / Veendam, 2004.

Versfelt, H.J. en M. Schroor. Franse Kaarten van Drenthe en de Noordelijke Kust, 1811-1813. Heveskes Uitgevers. Groningen, 2001.

Appendix

Hoogersmilde, Beilervaart

- Archeologische periodes
- Archeologische kaart
- Boorstaten
- Laagbeschrijvingen boringen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

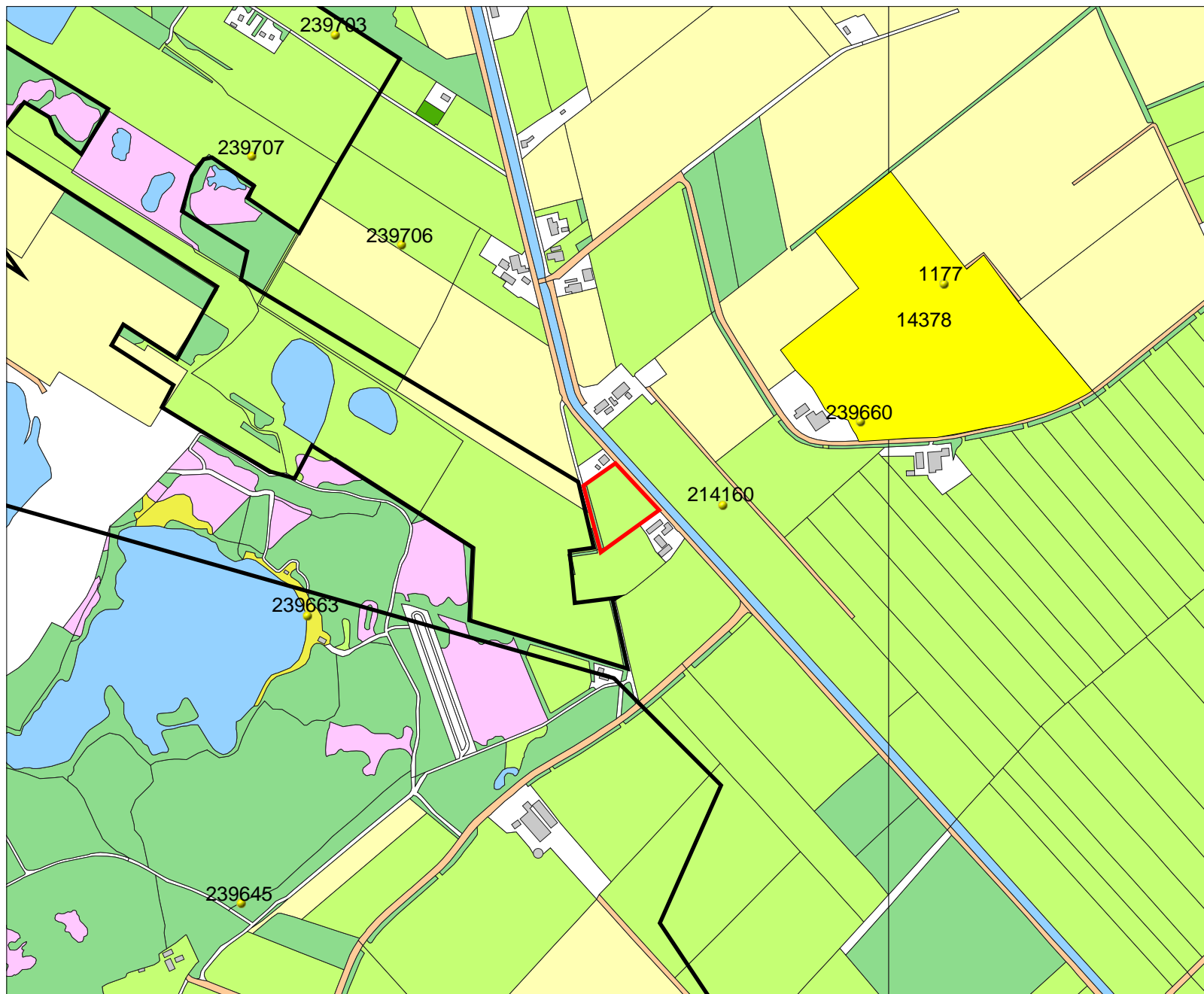
Archeologische periodes

paleolithicum:			ijzertijd:	
	paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
	paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
	paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
	paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
	paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd:	
mesolithicum:			romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
	mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
	mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
	mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
neolithicum:			romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
	neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
	neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
	neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
	neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
	neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC		
	neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
	neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
	neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
	neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
bronstijd:			middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
	bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
	bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC	middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
	bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
	bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
	bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd:	
			nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
			nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
			nieuwe tijd C:	1.850 - heden

Appendix Hoogersmilde, Beilervaat: Archeologische Kaart

Archeologische waarden volgens ARCHIS

225594 / 545601

223406 / 543814

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- VONDSMELDINGEN
- WAARNEMINGEN
- HUIZEN
- MONUMENTEN**
  - archeologische waarde
  - hoge archeologische waarde
  - zeer hoge archeologische waarde
  - zeer hoge arch waarde, beschermd
- TOP10 ((c)TDN)**
  - bebouwd gebied
  - doorgaande wegen
  - bos
  - bouwland
  - weiland
  - boomgaard/kwekerij
  - heide
  - zand
  - begraafplaats
  - water
  - overig bodemgebruik
- PLANGEBIED

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Appendix Hoogersmilde, Beilervaart: Laagbeschrijvingen

01

X-coördinaat (m) : 224468
Y-coördinaat (m) : 544694
Maaiveld (cm) : 1165

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2
35 - 45	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont, Opm.: Jong dekzand
45 - 120	zand	matig siltig, 10yr5/6, C-horizont, Opm.: Oud dekzand

02

X-coördinaat (m) : 224464
Y-coördinaat (m) : 544734
Maaiveld (cm) : 1171

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
35 - 40	zand	zwak siltig, mix, vergraven
40 - 90	zand	zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont, Opm.: Jong dekzand
90 - 120	zand	matig siltig, 10yr6/4, Opm.: Oud dekzand

03

X-coördinaat (m) : 224497
Y-coördinaat (m) : 544754
Maaiveld (cm) : 1157

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 40	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
40 - 45	zand	zwak siltig, 10yr3/1, E-horizont
45 - 65	zand	zwak siltig, 10yr2/1, B-horizont
65 - 80	zand	matig siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
80 - 120	zand	matig siltig, 10yr5/6, C-horizont

04

X-coördinaat (m) : 224500
Y-coördinaat (m) : 544712
Maaiveld (cm) : 1162

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
35 - 40	zand	zwak siltig, mix, vergraven
40 - 120	zand	matig siltig, 10yr6/4, C-horizont

05

X-coördinaat (m) : 224500
Y-coördinaat (m) : 544676
Maaiveld (cm) : 1162

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
35 - 55	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
55 - 120	zand	matig siltig, 10yr5/6, C-horizont

Appendix Hoogersmilde, Beilervaart: Laagbeschrijvingen

06

X-coördinaat (m) : 224502
Y-coördinaat (m) : 544637
Maaiveld (cm) : 1126

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 20	zand	zwak siltig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 40	zand	zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont
40 - 120	zand	zwak siltig, 10yr6/4

07

X-coördinaat (m) : 224532
Y-coördinaat (m) : 544691
Maaiveld (cm) : 1147

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
35 - 37	zand	zwak siltig, 7,5yr3/1, EB-horizont
37 - 50	zand	zwak siltig, 10yr2/1, B-horizont
50 - 60	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
60 - 75	zand	zwak siltig, 7,5yr4/4, C-horizont, Opm.: Secundaire humusinspoeling uit veen
75 - 100	zand	zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont
100 - 120	zand	zwak siltig, 10yr6/4, C-horizont

08

X-coördinaat (m) : 224533
Y-coördinaat (m) : 544732
Maaiveld (cm) : 1147

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	veen	sterk zandig, 10yr3/3, bouwvoor
35 - 40	veen	sterk zandig, mix, vergraven
40 - 45	zand	zwak siltig, 10yr3/1, E-horizont
45 - 50	zand	zwak siltig, 10yr2/1, B-horizont
50 - 70	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
70 - 120	zand	zwak siltig, 10yr5/6, C-horizont

X-coördinaat (m) : 224536
Y-coördinaat (m) : 544673
Maaiveld (cm) : 1151

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 35	zand	zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
35 - 40	zand	zwak siltig, 7,5yr4/1, E-horizont
40 - 50	zand	zwak siltig, 7,5yr2/2, B-horizont
50 - 65	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
65 - 70	zand	zwak siltig, 7,5yr4/4, C-horizont

10

X-coördinaat (m) : 224552
Y-coördinaat (m) : 544682
Maaiveld (cm) : 1141

Appendix Hoogersmilde, Beilervaart: Laagbeschrijvingen

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 30	zand zwak siltig, 10yr2/2, bouwvoor
30 - 32	zand zwak siltig, 7,5yr4/1, E-horizont
32 - 50	zand zwak siltig, 7,5yr2/2, B-horizont
50 - 60	zand zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
60 - 70	zand zwak siltig, 7,5yr4/4, C-horizont

11

X-coördinaat (m) : 224552
Y-coördinaat (m) : 544702
Maaiveld (cm) : 1145

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 37	veen sterk zandig, 10yr2/2, bouwvoor, opgebrachte grond
37 - 40	veen zwak zandig, 10yr2/1, Veen: sterk amorf
40 - 42	zand zwak siltig, 7,5yr3/1, EB-horizont
42 - 50	zand zwak siltig, 7,5yr2/3, B-horizont
50 - 70	zand zwak siltig, 10yr4/4, BC-horizont

12

X-coördinaat (m) : 224532
Y-coördinaat (m) : 544715
Maaiveld (cm) : 1146

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 40	veen sterk zandig, 10yr2/2, bouwvoor
40 - 47	zand zwak siltig, 7,5yr4/2, EB-horizont
47 - 53	zand zwak siltig, 7,5yr2/2, B-horizont
53 - 65	zand zwak siltig, 7,5yr3/3, BC-horizont
65 - 70	zand zwak siltig, 7,5yr4/4, C-horizont

13

X-coördinaat (m) : 224515
Y-coördinaat (m) : 544743
Maaiveld (cm) : 1148

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 30	veen sterk zandig, 10yr2/2, bouwvoor
30 - 65	zand zwak siltig, mix, vergraven
65 - 85	zand zwak siltig, 10yr4/4, C-horizont